

BM-I.053.26.2025.TŚ

Warszawa, 2025-06-02 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację o numerze K10INT9344 pana posła Marka Matuszewskiego w sprawie możliwości ulokowania elektrowni jądrowej w kompleksie górniczo-energetycznym Bełchatów, uprzejmie informuję:

1. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska rozważa ulokowanie elektrowni jądrowej w Bełchatowie jako element transformacji energetycznej tego regionu?

Przygotowanie i realizacja Programu polskiej energetyki jądrowej (PPEJ) znajduje się od 1 lipca 2024 r. w kompetencjach Ministra Przemysłu. Obecnie przygotowywana jest aktualizacja Programu.

W projekcie PPEJ lokalizacja Bełchatów została wymieniona jako jedna z dwóch preferowanych lokalizacji dla drugiej elektrowni jądrowej (EJ2) w ramach Programu. Dokument przewiduje ostateczne wybranie lokalizacji dla EJ2 w 2028 roku (tzw. decyzja o ustaleniu lokalizacji) po wykonaniu wszystkich niezbędnych analiz.

2. Jakie analizy i konsultacje dotyczące potencjalnej lokalizacji elektrowni jądrowej w Bełchatowie zostały dotychczas przeprowadzone?

Potencjał lokalizacji EJ w Bełchatowie był przedmiotem kilku analiz, które wykorzystano między innymi do wskazania jej jako jednej z preferowanych lokalizacji. Analizy takie wykonywała między innymi spółka Polskie Elektrownie Jądrowe. Obejmowały one szeroki zakres tematyczny, od wstępnego określenia warunków geologicznych i sejsmicznych, po analizy wyprowadzenia mocy czy logistyki potencjalnej budowy. Dotychczasowe analizy miały jednak charakter wstępny i miały na celu wskazanie miejsc, gdzie celowe jest przeprowadzenie pełnego zakresu badań. Badania w szerszym zakresie prowadzi spółka PGE.

3. Czy są planowane działania wspierające transformację zawodową pracowników kompleksu górniczo-energetycznego Bełchatów w kontekście ewentualnej budowy elektrowni jądrowej?

Transformacja zawodowa pracowników regionu bełchatowskiego stanowi jeden z kluczowych elementów działań przewidzianych w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Województwo Łódzkie, a w szczególności subregion bełchatowski, zostało zakwalifikowane jako region szczególnie dotknięty procesem dekarbonizacji. W ramach Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji dla Województwa Łódzkiego zaplanowano szereg działań wspierających aktywizację zawodową i przekwalifikowanie pracowników sektora węglowego, w tym m.in.:

- programy szkoleniowe i doradcze dla osób odchodzących z sektora,
- wsparcie dla tworzenia nowych miejsc pracy w sektorach nisko- i zeroemisyjnych,
- działania wspierające przedsiębiorczość i rozwój sektora MŚP.

Środkami na ww. wsparcie zarządza i wdraża je w perspektywie finansowej 2021-2027 Zarząd Województwa Łódzkiego, o czym szerzej w odpowiedzi na pytanie 5. Jest to związane z przyjętym w naszym kraju modelem zdecentralizowanym wdrażania FST.

W przypadku realizacji inwestycji w EJ w Bełchatowie przynajmniej część obecnej załogi elektrowni może zostać zatrudniona w przyszłym projekcie jądrowym nawet po stosunkowo niewielkim przeszkoleniu. Szersza grupa obecnych pracowników może znaleźć zatrudnienie w projekcie jądrowym pod warunkiem przejścia szerszego zakresu szkoleń. W ramach maksymalizacji udziału polskich podmiotów w programie jądrowym Ministerstwo Przemysłu już prowadzi szereg działań szkoleniowych. W kolejnych latach planowana jest ciągła intensyfikacja działań mający na celu budowę kompetencji dla programu jądrowego, w szczególności w zakresie edukacji wyższej i zawodowej oraz szkoleń dla przemysłu, których beneficjentem mogą być również podmioty z regionu Bełchatowa.

4. W jaki sposób Ministerstwo planuje wspierać regiony szczególnie dotknięte dekarbonizacją, takie jak Bełchatów, w procesie transformacji energetycznej?

Ministerstwo Przemysłu jest w bieżącym kontakcie roboczym zarówno z przedstawicielami samorządu Województwa Łódzkiego, jak i z władzami Miasta Bełchatowa. Są oni informowani o staraniach Ministerstwa związanych z utrzymaniem Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST), obejmujących rozmowy z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, a także z Komisją Europejską.

Przedstawiciele obydwu instytucji uczestniczyli także w marcu w Misji Banku Światowego, która odbyła się w dniach 25–27 marca 2025 r. w siedzibie Ministerstwa Przemysłu w Katowicach. Celem Misji było przeprowadzenie dyskusji i uzyskanie wkładu od kluczowych interesariuszy procesów transformacji związanej z odejściem od dotychczasowych źródeł energii, na potrzeby opracowania Białej Księgi Zrównoważonej Transformacji regionów węglowych w Polsce na lata 2025-2049. Dokument Białej Księgi został przygotowywany przez powołany w dniu 26 lutego 2025 r. zespół przy Ministrze Przemysłu, w skład którego weszli – oprócz przedstawicieli Ministerstwa Przemysłu – także przedstawiciele Banku Światowego oraz środowiska naukowego. Celem Białej Księgi jest nakreślenie strategicznych kierunków działań Polski na rzecz regionów przechodzących transformację z gospodarki opartej na węglu w kierunku przyszłości opartej na zrównoważonej energetyce. Dokument ten ma na celu przedstawienie aktualnego stanu przemysłu węglowego w Polsce, głównych wyzwań oraz środków mających zapewnić zrównoważoną i sprawiedliwą transformację regionów, których gospodarka opiera się na węglu kamiennym lub brunatnym.

Biała Księga zostanie w czerwcu przekazana do konsultacji społecznych, a następnie przedstawiona Komisji Europejskiej.

Ponadto, Ministerstwo Przemysłu sprawuje nadzór korporacyjny nad spółką Fundusz Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego S.A., która ma docelowo finansować projekty inwestycyjne podmiotów z obszarów dotkniętych dekarbonizacją. Jest to przede wszystkim Województwo Śląskie, jednak ustawa o FTWŚ S.A. nie wyklucza finansowania podmiotów z innych województw.

5. Czy Ministerstwo planuje ubiegać się o środki z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji na realizację inwestycji związanych z energetyką jądrową?

Ministerstwo Przemysłu oraz w ogóle administracja rządowa nie znajdują się obecnie w kategorii dysponentów ani beneficjentów środków Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

W obecnej perspektywie finansowej (2021-2027) wdrażanie FST opiera się na Terytorialnych Planach Sprawiedliwej Transformacji (TPST), przygotowywanych i zarządzanych przez samorządy województw, które pełnią kluczową rolę w zarządzaniu środkami FST. To Zarządy Województw są odpowiedzialne za programowanie, zarządzanie oraz wdrażanie FST w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2021–2027. Do ich zadań należy m.in. określanie harmonogramów naborów, kryteriów oceny projektów oraz monitorowanie realizacji działań. W Polsce przyjęto bowiem zdecentralizowany model zarządzania i wdrażania FST, rezygnując z modelu centralnego (program krajowy, wdrażany i zarządzany przez ministerstwa), oraz hybrydowego (model mieszany, gdzie część priorytetów programu wdrażana jest przez administrację rządową, a część przez samorządy województw).

Głównymi beneficjentami Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) w Polsce są z kolei podmioty działające w regionach objętych transformacją energetyczną, takie jak:

- firmy z sektora MŚP,
- osoby, których miejsca pracy są zagrożone w wyniku transformacji energetycznej,
- jednostki samorządu terytorialnego (JST),
- organizacje pozarządowe (NGO), instytucje edukacyjne,
- instytucje badawcze i naukowe.

Ponadto, projekty związane z energetyką jądrową nie znajdują się obecnie pośród typów projektów kwalifikowanych do wsparcia w ramach FST. Komisja Europejska (KE) dopuściła jedynie odnawialne źródła energii (OZE), jako dofinansowany rodzaj projektów energetycznych.

Niemniej, Komisja w ostatnich latach stopniowo zmienia swoje podejście do energetyki jądrowej, uznając ją za istotny element transformacji energetycznej i osiągnięcia celów klimatycznych. Choć nadal istnieją różnice zdań wśród państw członkowskich, obecnie KE coraz częściej traktuje energię jądrową jako technologię niskoemisyjną, która może uzupełniać odnawialne źródła energii (OZE). W bieżącym miesiącu Niemcy, pod rządami nowego kanclerza Friedricha Merza, zrezygnowały z dotychczasowego sprzeciwu wobec energetyki jądrowej w polityce unijnej, co umożliwiło traktowanie jej na równi z

odnawialnymi źródłami energii. To przełomowe porozumienie z Francją otwiera drogę do szerszego uznania atomu jako elementu transformacji energetycznej w UE.

Powyższe, w opinii DFESZ otwiera możliwość ubiegania się przez państwa członkowskie (w tym Polskę) o uwzględnienie inwestycji związanych z energetyką jądrową na równi z OZE (lub jako uzupełniającą technologię) wśród typów projektów możliwych do finansowania w ramach kolejnej edycji FST (lub funduszu będącego jego następcą), na lata 2028-2034.

Reasumując, Ministerstwo Przemysłu może docelowo znaleźć się w kategorii dysponentów (Instytucji Pośredniczących) dla środków FST i będzie mogło je przyznawać wskazanym w programie kategoriom beneficjentów (w procedurze konkursowej lub pozakonkursowej), jeśli spełnione zostaną dwa warunki:

- zostanie w Polsce przyjęty hybrydowy model zarządzania FST,
- Komisja Europejska wprowadzi do FST możliwość finansowania energetyki jądrowej na równi lub uzupełniająco do OZE.

Spełnienie tych warunków zależy od wyniku trwających negocjacji z Komisją Europejską (KE), które prowadzi Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Kwestia układu programów operacyjnych w nowej perspektywie finansowej oraz modelu zarządzania poszczególnymi z tych programów są przedmiotem tych negocjacji.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Wojciech Wrochna

Sekretarz stanu

2025-06-02

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów